

2015

Analyse
Nibud Minimum begrotingen voor Bonaire 2014
en
Sociaal Jaar Onderzoek FCB 2015

Door J. van Tilborg, Beleidsadviseur FCB
In opdracht van : Ben Oleana, Directeur FCB
1-12-2015

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	1
1. Inleiding.....	2
2. Bronnen	2
3. Verdeling huurdersbestand naar doelgroep	4
4. Aantallen huurders onder of boven Nibud	4
5. Hoe ver zitten deze huurders onder Nibud?.....	6
6. Hoe verhoudt dit zich tot de wanbetalers bij FCB?	6
7. Boven Nibud.....	7
8. Conclusie	8
9. Aanbevelingen.....	8
10. Bijlage 1	9

1. Inleiding

Ondanks alle aandacht die in de afgelopen jaren op verschillende manieren is besteed aan de financiële problemen waarmee een deel van de huurders van Fundashon Cas Bonairiano (FCB) te kampen heeft, is besloten op basis van de gegevens die FCB voorhanden heeft een analyse te maken van de oorzaken waardoor deze huurders steeds opnieuw met betalingsachterstanden te maken hebben.

Door de cijfers van FCB naast het Nibud rapport "Minimum voorbeeldbegrotingen voor Bonaire 2014" te leggen, hopen we een antwoord te vinden op de vraag:

"Kunnen of willen de huurders van FCB de huur niet voldoen?"

Het Nibud rapport is in opdracht van het Openbaar Lichaam Bonaire opgesteld. Het Nibud maakt bijv. koopkrachtberekeningen en voorbeeldbegrotingen die gemeenten inzicht geven in de effecten van het beleid. De in de rapportage genoemde bedragen zullen wij hier gebruiken als ijkpunt voor vergelijkingen met de werkelijke situatie van de huurders van FCB.

Daarnaast willen we wijzen op het rapport Vijf jaar verbonden – Bonaire, Sint Eustatius, Saba en Europees Nederland van de Commissie evaluatie uitwerking van de nieuwe staatkundige structuur Caribisch Nederland' (Commissie Spies) dat in 2015 verscheen. Ook in dit rapport wordt veelvuldig aan het Nibud rapport 2014 gerefereerd.

2. Bronnen

Zoals hiervoor reeds vermeld zijn als bronnen voor deze analyse gebruikt :

Nibud Minimum begrotingen voor Bonaire 2014.

De rapportage geeft onder andere richtlijnen voor het minimum inkomen dat een bepaalde doelgroep zou moeten hebben om een evenwichtig en gezond (in zowel financieel, psychisch, sociaal, materieel en fysiek opzicht) leven te kunnen leiden.

Voor de FCB-analyse zijn uit de minimum voorbeeld begrotingen de fictieve huurbedragen gefilterd omdat zij voor deze analyse van geen belang zijn. Zij geven een voorbeeldhuur aan die gevraagd zou kunnen worden. De werkelijke FCB huren zijn aanmerkelijk lager. De gebruikte bedragen zijn de bedragen die nodig zijn voor het noodzakelijk levensonderhoud waarin opgenomen kosten voor voeding, elektra, water, voeding, reserveringen, etc. exclusief huur. De volledige opsomming vindt u op pagina 17 van de Nibudrapportage. In de bijlage opgenomen onder bijlage 1.

We gaan er vanuit dat de bedragen die Nibud aangeeft voor levensonderhoud, de minimale vereisten zijn.

Hoewel in de Nibud-rapportage slechts rekening gehouden wordt met maximaal 2 kinderen per doelgroep, is bij de analyse van FCB uitgegaan van het reële aantal kinderen.

Per doelgroep wordt in de Nibud rapportage voor 1 kind steeds een ander bedrag gebruikt. Het gemiddelde hiervan, t.w. \$333,00 per kind, wordt in deze analyse gebruikt per kind wanneer er meer dan 2 kinderen zijn.

Sociaal Jaaronderzoek FCB

FCB vraagt haar huurders jaarlijks een inkomensbewijs te overleggen, mede om te bepalen hoeveel huursubsidie per huishouden moet worden verstrekt. Het gaat hier om een huishoudinkomen, waarbij alle inkomsten worden geteld. Omdat het inkomen van inwonende volwassen kinderen bij het huishoudinkomen wordt opgeteld, tellen deze kinderen in de analyse mee als kinderen.

Het laatste Sociaal Jaaronderzoek is verwerkt in september 2015. Aangezien het huurdersbestand van FCB dynamisch is en wijzigingen vaak direct worden doorgevoerd, zijn deze gegevens niet direct één op één terug te voeren op de stand van zaken vandaag de dag (januari 2016). Echter deze analyse is bedoeld om een beeld te schetsen van de inkomensproblematiek op Bonaire, niet om gebruik te maken van individuele gegevens.

N.B.

Bonaire kent geen huursubsidie zoals men dat in Nederland kent, op basis van inkomen wordt volgens de huurtabel (vastgesteld door het Bestuurscollege van Bonaire) de huur vastgesteld. Deze huurtabel gaat, in tegenstelling tot de Nibud begrotingen uit van een bruto inkomen en houdt geen rekening met bestaansminima.

De huurcommissie bepaalt de huurprijs van een woning. FCB dekt het verschil tussen de huurcommissieprijs en de huur die de huurder betalen kan, in de vorm van een soort huursubsidie. FCB ontvangt voor het verstrekken van deze huursubsidie begrotingssteun van het Openbaar Lichaam Bonaire. De begrotingssteun die FCB ontvangt is substantieel minder dan de huursubsidie die FCB verstrekt.

Sinds 2013 zijn het ministerie van BZK, het Openbaar Lichaam Bonaire en FCB bezig met het ontwikkelen van een systeem voor verhuursubsidie. De verwachting is dat deze wetgeving medio 2017 geëffectueerd zal worden.

Voor deze analyse is dit echter niet van belang.

3. Verdeling huurdersbestand naar doelgroep

Voor deze analyse zijn de gegevens van 468 huurders van FCB gebruikt. Dit is ca 95% van het totaal huurdersbestand van FCB. De reden waarom er geen gebruik gemaakt is van 100% van het bestand ligt in het feit dat een aantal verhuureenheden van FCB commercieel verhuurd worden en omdat een aantal huurders geen gehoor hebben gegeven aan het verzoek het sociaal jaar onderzoek in te leveren.

De doelgroepen zoals Nibud deze onderscheidt zijn als volgt verdeeld in het huurdersbestand van FCB.

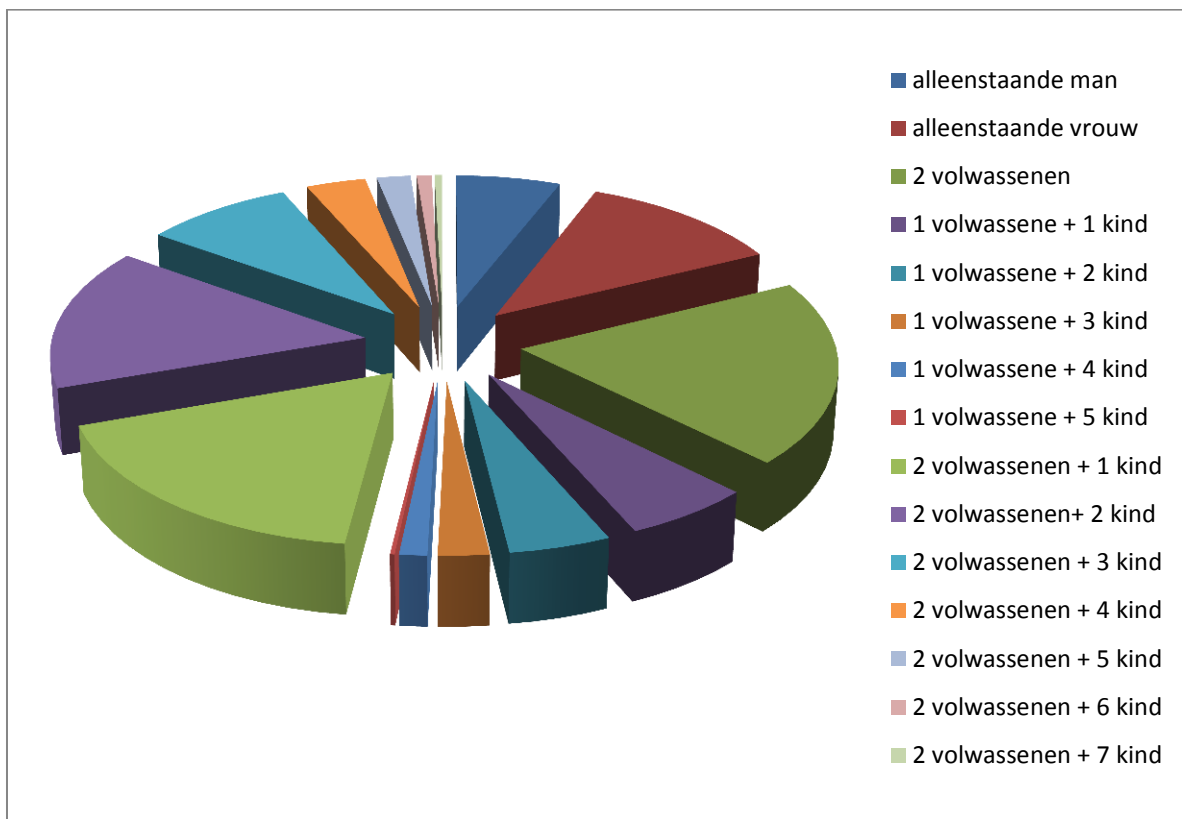

fig. 1
Verdeling huurders per doelgroep

Uit deze grafiek kunnen we opmaken dat de meeste huurders van FCB vallen in de doelgroepen 2 samenwonende volwassenen, 2 volwassenen met 1 kind en 2 volwassenen met 2 kinderen. Voor de analyse doet dit verder niet ter zake.

4. Aantallen huurders onder of boven Nibud

Wanneer we deze zelfde grafiek maken, maar dan met de gegevens van de huurders die onder of boven de Nibud minimumbedragenvallen, ziet dit er als volgt uit:

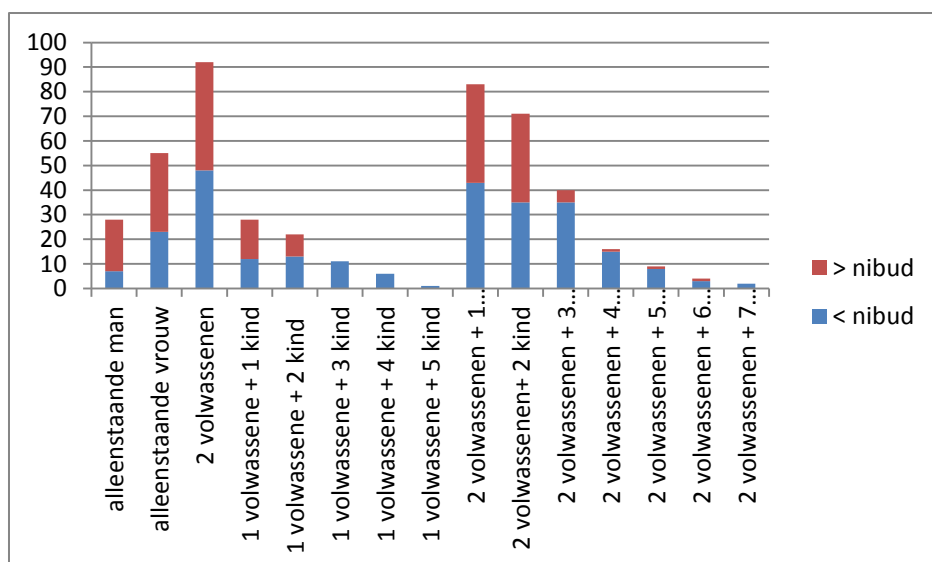

Fig. 2

Inkomens afgezet tegen de Nibud minimumbegrotingen

Uit deze kolommen kunnen we concluderen dat in bijna alle doelgroepen de meeste inkomens onder het minimum niveau liggen. Vooral de groepen met 2 of meer kinderen hebben inkomens ver onder Nibud.

In het totale huurdersbestand zitten 264 huurders onder de minimumgrens van Nibud. Dit is 56 % van het totaal. Deze huurders houden geen geld over om huur te kunnen betalen. Wanneer zij zouden leven volgens de minimumbegroting voor levensonderhoud zoals door het Nibud is vastgesteld, is het maandelijks inkomen ontoereikend.

Zelfs wanneer de verhuursubsidieregeling in werking treedt, leven deze mensen nog steeds onder de minimum grens.

De percentages van huurders die onder de Nibud-normen leven, zien we in de onderstaande tabel.

Doelgroep	% onder Nibud t.o.v. totale doelgroep
Alleenstaande man	25%
Alleenstaande vrouw	41%
2 volwassenen	52%
1 ouder + 1 kind	42%
1 ouder + 2 kind	59%
1 ouder + 3 kind	100%
1 ouder + 4 kind	100%
1 ouder 5 kind	100%
2 volwassenen +1 kind	54%
2 volwas +2 kind	49%
2 volwas + 3 kind	88%
2 volwas + 4 kind	94%
2 volwas + 5 kind	88%
2 volwas + 6 kind	100%
2 volwas + 7 kind	100%

In dit overzicht is duidelijk te zien dat in doelgroepen met 1 of meer kinderen ruim 80% van deze gezinnen onder het niveau van Nibud zitten. 384 gezinnen uit het huurdersbestand van FCB hebben kinderen onder 18 jaar.

5. Hoe ver zitten deze huurders onder Nibud?

Wanneer we zien dat het merendeel van de huurders van FCB onder het basisniveau van Nibud komt, volgt de logische vraag hoe ver zitten deze mensen onder het niveau?

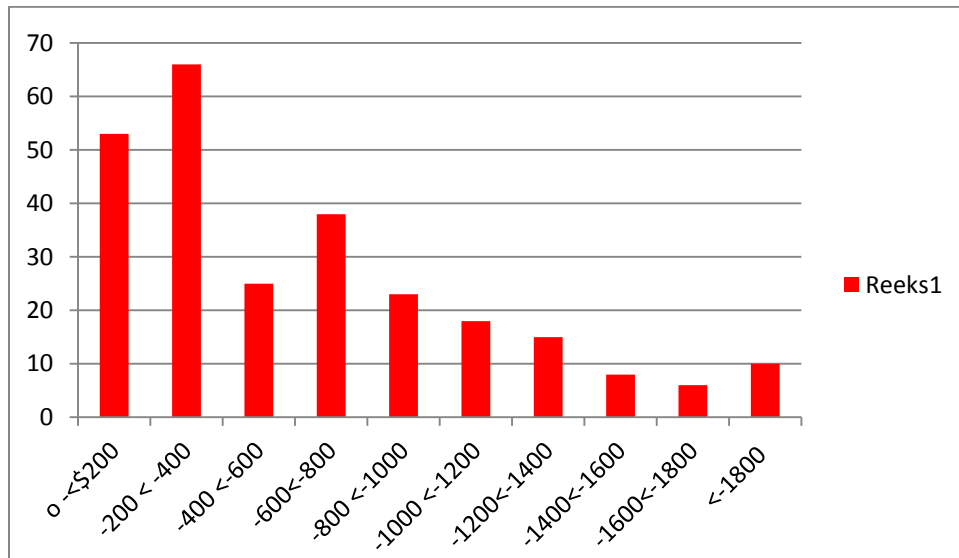

Fig. 3
Inkomens onder Nibud

In figuur 3 wordt zichtbaar dat de meeste huurders maandelijks tussen 0 en \$400 tekort komen mochten zij in de noodzakelijke levensbehoeften volgens Nibud willen voorzien.

In de groep waarin men meer dan \$1800 per maand tekort komt is 1 huurder met een tekort van meer dan \$ 2.500 per maand exclusief huur.

6. Hoe verhoudt dit zich tot de wanbetalers bij FCB?

Wanneer we constateren dat op zijn minst 264 huurders in principe geen geld overhouden om de huur te betalen, zou je verwachten dat het aantal wanbetalers bij FCB ongeveer gelijk is aan dat aantal.

Dat is niet het geval. Het aantal wanbetalers bij FCB ligt rond de 163.

Dit betekent dat veel huurders ondanks dat zij ver onder het minimum bestaansniveau leven, op een of andere manier toch de huur weten te voldoen. Zij voldoen de huur hetzij door te bezuinigen op de toch al minimale reserveringen voor de eerste levensbehoeften, of omdat zij inkomsten hebben die niet worden opgegeven aan FCB.

7. Boven Nibud

Wanneer 264 huurders onder de Nibud minimum grens vallen, zijn er 204 huurders die tussen 0 - >\$1.000 per maand overhouden om daar eventueel huur van te kunnen betalen.

Hierbij moet worden aangetekend dat wanneer er per maand tot ongeveer \$ 300,00 wordt overgehouden, er eigenlijk geen volledige huur betaald kan worden.

In de grafiek hieronder wordt een en ander duidelijk.

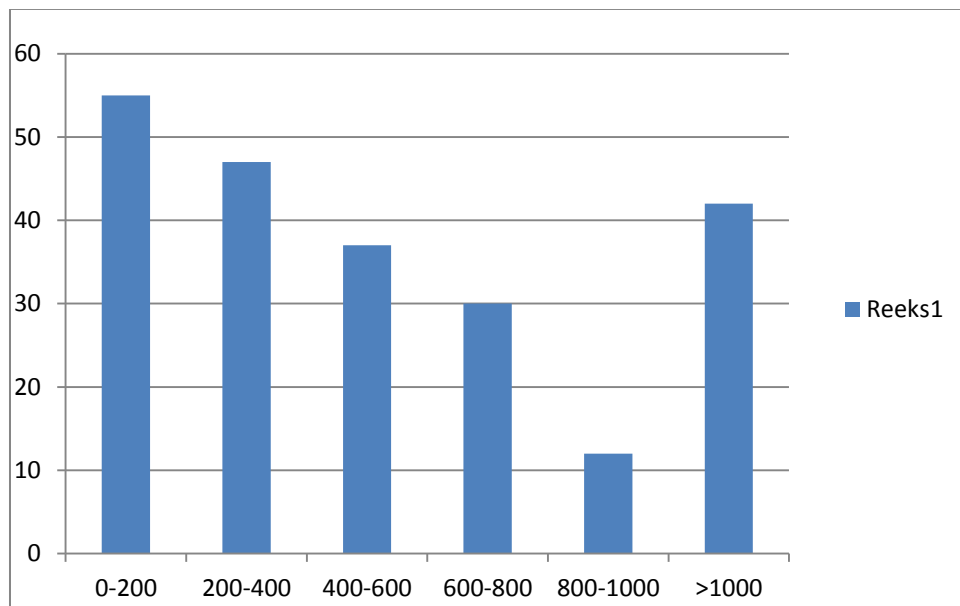

fig 4

Inkomens boven Nibud

Er van uitgaande dat de groep huurders tussen 0-\$ 200 geen of geen volledige huur kan betalen, betekent dit dat naast de 264 huurders die sowieso geen huur kunnen betalen, er nog 56 opgeteld kunnen worden uit de groep 0 -\$200. Dit maakt een totaal van 320, gelijk aan 68% van het totale huurdersbestand die geen of nauwelijks huur kunnen opbrengen.

We kunnen dus concluderen dat in ieder geval 68% van de huurders de maandelijkse huur niet kunnen betalen zonder hierbij concessies te doen aan de primaire levensbehoeften zoals beschreven in de Nibud rapportage.

Wanneer we de groep huurders tot en met een positief inkomen tot \$ 400 als riskant beschouwen in het voldoen van de huur, blijft er een groep van slechts 114 huurders over die gemakkelijk huur zouden kunnen opbrengen. Dit is slechts 24% van het totale bestand.

8. Conclusie

Bij het lezen van het bovenstaande kunnen we de conclusie trekken, dat 68% of meer van de huurders van FCB niet in staat is de maandelijkse huur te betalen, zonder dat zij daarbij inleveren op de eerste levensbehoeften.

Als we daarbij bedenken dat de grootste financiële problemen te vinden zijn bij de groepen huurders met een of meer kinderen, kunnen we vaststellen dat deze kwetsbare groep, de opgroeiende kinderen hiervan de dupe worden.

Ook dient men zich te realiseren dat de groep huurders van FCB slechts een klein gedeelte van de bevolking van Bonaire uitmaakt.

Vele gezinnen op Bonaire met minimale inkomens zoeken hun heil bij familie en/of vrienden, waarbij zij proberen met elkaar het hoofd enigszins boven water te houden.

Dat ook deze oplossing vaak ten koste gaat van de kinderen, spreekt voor zich. Opgroeien in een ongezonde leefsituatie, waarbij geweld, (seksueel) misbruik etc. niet te verwaarlozen risico's vormen, zorgt voor een onveilige woonomgeving.

9. Aanbevelingen

Naar aanleiding van deze analyse lijkt het noodzakelijk de situatie van de volledige bevolking van Bonaire in kaart te brengen.

Daarnaast moeten overheden met elkaar in discussie gaan hoe de lasten voor de burger te verlichten en te werken aan een verhoging aan de inkomenskant. De voor de hand liggende oplossing, namelijk verhoging van het minimumloon, zal deze problematiek maar beperkt oplossen, omdat wanneer de loonkosten hoger worden, organisaties hun product navenant zullen mee verhogen. Door de monopolypositie van de leveranciers, zullen dezen trachten de duurdere productiekosten direct op de consument te verhalen. Ook hier ligt een taak voor de overheden, door bijv. prijsverhogingen aan banden te leggen.

Uiteraard is FCB meer dan bereid de Nederlandse Overheid en het Openbaar Lichaam Bonaire bij te staan bij onderzoek naar mogelijke oplossingen voor deze problematiek.

10. Bijlage 1

Tabel 1: Minimumvoorbeeldbegroting Bonaire, bedragen per maand in dollars, 2013

	man	vrouw	paar	vrouw 1 kind	vrouw 2 kind	paar 1 kind	paar 2 kind	adv alleen	adv paar
Elektriciteit	96	96	96	96	159	159	195	96	96
Water en vastrecht	21	21	33	33	54	54	88	21	33
Lokale heffingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Telefoon, televisie en internet	86	86	131	86	131	131	176	104	121
Verzekeringen	11	11	23	11	11	23	23	0	0
School- en studiekosten	0	0	0	4	13	4	13	0	0
Contributies / abonnementen	10	10	20	20	30	30	40	10	20
Vervoerskosten	163	163	163	163	163	163	163	163	163
TOTAAL VASTE LASTEN	388	388	466	413	561	564	697	394	432
Kleding	40	42	82	76	113	116	149	40	82
Inventaris, onderhoud huis	72	72	79	84	96	92	104	72	79
Extra ziektekosten	25	25	51	35	45	61	71	25	51
Servicekosten airco/ beerput legen	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Recreatie
TOTAAL RESERVERINGS- UITGAVEN	151	153	226	209	269	282	337	151	226
Voeding	257	243	481	397	539	535	664	237	456
Roken
Was- en schoonmaakartikelen	18	18	18	18	18	18	18	18	18
Persoonlijke verzorging	22	43	65	57	70	79	92	25	50
Huishoudelijke hulp e.d.
Huisdieren	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Diversen
Geschenken, donaties	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Gas en andere brandstoffen	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Sociale participatie	40	40	81	81	121	121	161	40	81
TOTAAL HUISHOUDGELD	374	381	684	591	789	794	979	357	644
TOTAAL UITGAVEN excl. huur/hypotheek	912	922	1376	1214	1619	1641	2013	901	1303
Huur**	550	550	550	650	650	650	850	550	550
TOTAAL UITGAVEN	1462	1472	1926	1864	2269	2291	2863	1451	1853

** Bedrag voor een kwalitatief goede woning op de vrije huurmarkt.